

Ljubo doma

Novi cerkveni vitraji

☑ Cerkev sv. Marije Pomočnice v vasi Križ pri kraju Tržišče na Dolenjskem je dobila nove vitraje, ki so delo profesorice likovne pedagogike, oblikovalke vitrajev in likovne ustvarjalke **Elene Sigmund**, ki živi in ustvarja v Budni vasi pri Šentjanžu. V Slovenijo je pripotovala pred tremi leti iz daljne Rusije,

mesta Smolensk, petsto kilometrov oddaljenega od Moskve. Leta 2008 je končala študij in diplomirala z zlato oceno, kar pomeni diploma s pohvalo. Že v Rusiji je oblikovala več vitrajev in mozaikov za stanovanja, hotele, restavracije, cerkve ... Za vitraj Golobi je bila nagrajena z diplomom strokovne komisije na mednarodni razstavi Paleta prijateljstva (Smolensk 2007). V Sloveniji sta z možem ustanovila EF Art – Atelje, kjer izdelujeta unikatne vitražne izdelke v različnih tehnikah. Oktobra lani je imela prvo samostojno razstavo v Sloveniji in je predstavila novi opus Utrip slovenskih mest. V istem letu je za cerkev sv. Marije Pomočnice nastal kompleks šestih oken, ki so združena v dva triptiha, ki sta si v cerkveni ladji postavljena nasproti. Celostnost je dosegla s tematskim ujemanjem figur in predmetov ter z osnovnimi barvami: rdečo, rumeno in modro. V prostoru, kjer so nameščeni vitraji, lahko občudujemo čarobne efekte v igri svetlobe, ki pronica skozi matirana in prozorna barvna stekla. Okna so izdelana v tehniki tiffany z vgrajenimi ojačevalnimi profili. Vključeni so elementi poslikave kakor tudi fuzija stekla. Projekt je EF Art – Atelje izdeloval sedem mesecev. F. S.

Festival čokolade

☑ V Radovljici je potekal prvi festival čokolade v organizaciji Turizma Radovljica, na katerem so lahko obiskovalci svoje brbončice razvajali tudi z izdelki iz kakava, ki so jih predstavile slovenske čokoladnice, izdelali čokoladno medeno srce, degustirali, gravirali sporočila v sladke dobrote in se udeležili

drugih delavnic, med drugim tudi o spajanju vina in čokolade. Organizatorji želijo, da bi festival postal tradicionalen. Za takšno prireditve so se odločili tudi zato, ker čokolado na našem območju izdelujejo že 90 let, prvič pa se je pojavila v **Linhartovem** času. Gorenjka je letos ob 90-letnici lansirala posebno izdajo jubilejnih čokolad, na katerih je tudi logotip Turizma Radovljica kot partnerja praznovanja. V tej liniji je na pobudo Turizma Radovljica izšla medena čokolada Gorenjka.

Svet v presežnikih

☑ Izšla je ena najbolj pričakovanih knjig letošnjega leta Svet v presežnikih geografov **Karla** in **Marjetke Natek**. Monografija je geografski presežniki planeta v besedi in sliki, v kateri je predstavljenih več kot 100 čudes, vsebuje izjemno kakovostne fotografije svetovnih rekordov, ki so delo naravnih ali človeških rok. V knjigi so popisane naj celine, države, oceani, otoki, gore, slapovi, ognjeniki, puščave, jezera, mesta, narodni parki, reke, predori itn. Vsako poglavje prinaša obsežno predstavitev treh ali več presežnikov, zanimiva besedila pa bogatijo še preglednice s podatki, zanimivosti, podrobnejši opisi ali citati.

T TURISTIČNA TRIBUNA
Priloga Slovenskih novic
urejanje Barbara Pance
e-pošta barbara.pance@slovenskenovice.si
likovna zasnova Jožef Zver
ekranski prelom Darja Malarič

Konjiček pred salonom

Čisto zares slovenska cerkev

Zlata mrzlica kosila tudi med Slovenci

Ljubiteli vesternov se zagotovo spominjajo zlatokopnega središča Kolorada Leadvilla, kjer so v drugi polovici 19. stoletja avanturisti z vseh koncev sveta iskali srečo pri kopanju zlata. Mnogi so ga resnično našli, saj so z izpiranjem peska v posebnih skledah zbrali kar za takratne bajeslovne štiri milijone dolarjev zlata, več kot v katerem koli kraju v goratem Koloradu, kjer nekateri vrhovi segajo čez štiri tisoč metrov visoko.

Zlata doba Leadvilla se je začela 1860., ko so prvi iskalci našli rumeno kovino na južnem delu mesta. Ko je ta novica preplavila Ameriko, se je v Oro City privabila okrog 8000-glava množica avanturistov, ki so se naselili v skromnih kočah, nekateri pa so kljub hladnemu vremenu in visoki snežni odeji bivali celo v šotorih. Po petih letih so nahajališča izkoristili do

V cerkvi lahko še danes preberete slovenske napise pod slikami križevega pota. Slovensko ime Marija Pomagaj nosi tudi ena od leadvillskih ulic.

konca, tako da je mestice, ki je bilo v času zlote mrzlice znano po prostituciji in kriminalu, zašlo v velike težave, zato so ga mnogi zapustili. Vnovični in še večji vzpon Leadvilla se je začel leta 1880, ko so našli srebro. Z vseh koncev so spet pridrli številni, ki so si želeli hitrega zaslužka. Mesto se je razširilo in je na vrhuncu štelo kar 30.000 prebivalcev. Kot gobe po dežju so rasli hoteli, trgovine, plesne dvorane,

igralnice in seveda tudi saluni ter bordeli. Do mesta so takrat zgradili železnico, ki jo danes uporabljajo samo še v turistične namene. Najpremožnejši meščan **Horace Tabor** je v času največjega vzpona ustanovil prvo banko, Grand hotel Tabor in najvišje ležečo opero na svetu, saj Leadville leži na nadmorski višini nekaj več kot 3000 metrov. Opera, ki je bila največja zahodno od Mississi-

ppija, je gostila slavne osebnosti tistega časa, med njimi znanega čarovnika **Harryja Houdinija**, ameriškega skladatelja **Johna Philipa Sousa** in irskega pisatelja **Oscarja Wilda**.

V zgodovino Leadvilla se je po zaslugi poznejši filmskih uprizoritev vpisal tudi eden najbolj nevarnih revolveršev Divjega zahoda, brivec **Doc Holiday**. Koliko žrtev je imel na vesti, ni nikjer zapisano, ve pa se, da jih je imel veliko. Čeprav so ga na

koncu spravili v zapor, se je rešil s pomočjo prijateljev, ki so v tistih časih zanj zbrali kar 8000 dolarjev odkupnine. Umrli pa ni od krogle hitrejšega revolverša, temveč precej klavarno zaradi alkoholizma in tuberkuloze.

Marija Pomagaj

Leadville je po krizi, ki ga je zajela zaradi pomanjkanja srebra in pozneje cinka ter svinca, doživel globoko krizo in mnogo rudarjev se je odselilo. Nov razcvet je doživel leta 1918, ko so nedaleč od mesta odkrili velike zaloge molibdena, ki jih še danes s pridom izkoriščajo. S trebuhom za kruhom in z željo po hitro pridobljenem bogastvu so tja prišli tudi Slovenci, predvsem rudarji. O tem pričča cerkev, v kateri še danes lahko preberete napise v slovensčini pod slikami križevega pota. Slovensko ime Marija Pomagaj nosi tudi ena od leadvillskih ulic. Sledi

Slovencev najdete tudi na tamkajšnjem pokopališču. Sicer je današnji Leadville z bolj ali manj dobro ohranjenimi objekti, grajenimi v viktorijanskem slogu, mesto muzej. Glavna ulica je takšna, kot smo jo lahko videli v številnih vesternih. Kraj se ponaša tudi s številnimi muzeji. Statistiki pravijo, da jih je največ na prebivalca v vseh ZDA. Seveda so v veliki večini vezani na bogato in burno rudarsko tradicijo, še posebno na obdobje zlote mrzlice.

Leadville je ena najbolj priljubljenih turističnih točk v ameriški zvezni državi Kolorado. Turiste z vseh koncev sveta še posebno privlači vožnja s starim vlakom po

progi, ki je bila zgrajena v 19. stoletju. Žal ga ne vleče več stara parna lokomotiva, ki pa jo je mogoče slikati na tamkajšnji postaji. Na

dveinpolurni vožnji se popeljete po pobočju dveh najvišjih gora Skalnatega gorovja Mt. Elbert in Mt. Massive in visoko nad dolino reke Arkansas. Med vožnjo se vam odpirajo čudoviti pogledi na okoliško neokrnjeno naravo. In če imate srečo, lahko vidite jelene in svizce, ki ob progi radovedno opazujejo turiste z vsega sveta.

DRAGO BULC, UREDNIK TV SLOVENIJA

Stara parna lokomotiva je samo še v okras mestu.

Leadville je ena najbolj priljubljenih turističnih točk v zvezni državi Kolorado.

